

NBA NIEUWS

Monitoring Commissie Accountancy presenteert eerste werkprogramma

De Monitoring Commissie Accountancy presenteerde op 20 januari 2016 haar eerste werkprogramma.

De commissie gebruikte het halfjaar daarvoor om met betrokken partijen te spreken en draagvlak te creëren. Ook de big four (Deloitte, EY, KPMG en PwC) ondersteunen het doel van de commissie en de opzet van het werkprogramma. "Een constructieve medewerking is van cruciaal belang voor het welslagen van de opdracht", aldus de monitoring commissie.

De commissie monitort de voortgang van de invoering van de eerder opgestelde maatregelen uit het rapport *In het publiek belang* en zal concrete aanbevelingen ter verbetering doen. Daartoe toetst de commissie de accountantsorganisaties onder andere op integrale aanpak van het fundamentele verbetertraject en daadwer-

kelijke cultuur- en gedragsverandering. Ook zal de commissie de verwachtingen van de verschillende stakeholders inzichtelijk maken.

Het instellen van de onafhankelijke Monitoring Commissie Accountancy is maatregel 9.1 uit het rapport *In het publiek belang*. Het werkprogramma zet uiteen hoe de commissie haar werkzaamheden uitvoert en welke thema's de komende periode specifieke aandacht krijgen. De commissie onderzoekt de sector vanuit een andere invalshoek dan toezichthouder AFM.

Brede taak

De commissie stelt zich ten doel een bijdrage te leveren aan het duurzaam herwinnen van het vertrouwen in de accountant en aan het door de beroepsgroep zelf te herstellen gezag. De commissie beschouwt de verandering in cultuur en gedrag van de beroepsgroep als de kern van de hervorming die nodig is. De commissie kijkt dan

ook niet alleen naar het realiseren van de maatregelen uit het verbeterplan, maar zal ook de beoogde werking en de maatschappelijke impact ervan beoordelen.

De commissie werkt primair sectorgericht en monitort daarbij accountantsorganisaties met een AFM-vergunning; van de big four tot de kleinste vergunninghouders. De commissie zal in deze eerste fase ook onderzoeken of de afgesproken 53 maatregelen - individueel en in samenhang bezien - de oorzaken die hebben geleid tot de problemen binnen de sector voldoende adresseren.

Tot slot verdiept de monitoring commissie zich in de rol en functie van de NBA. In dat licht zal de commissie ook het nieuwe NBA-governance-model beoordelen. De Monitoring Commissie Accountancy verwacht medio 2016 te rapporteren over de uitkomsten van het eerste werkprogramma.

Commissie Van Manen wil corporate governance code herzien

De Monitoring Commissie Corporate Governance Code, onder leiding van prof. Jaap van Manen, geeft geen gehoor aan een verzoek van minister Dijsselbloem om ondernemingen op te roepen af te zien van publicatie van kwartaalcijfers.

De minister riep daartoe op, om te stimuleren dat meer aandacht wordt gegeven aan lange termijn strategie. De commissie presenteerde op 11 februari 2016 een voorstel voor herziening van de corporate governance code. De commissie legt daarin wel de focus op lange termijn waardecreatie, met een strategisch perspectief van het bestuur op risico's en kansen.

Reactie NBA

Een uitbreiding van de in control-verklaring en een aanscherping van het commissarissenverslag zijn ook onderdeel van het voorstel tot herziening van de code. In een eerste reactie verwelkomt de NBA deze beide suggesties. Ook onderschrijft de beroepsorganisatie de voorgestelde aandacht in de code voor cultuur en gedrag binnen de onderneming en voor de kwaliteit van de uitleg bij afwijking van de code.

Tot en met 6 april 2016 kan worden gereageerd op het voorstel van de commissie. Ook de NBA bereidt een formele reactie voor.

NBA NIEUWS

Ledenvergadering NBA besluit over Accountantseed

Op de Ledenvergadering van de NBA op 17 mei 2016 wordt besloten over invoering van de Accountants-eed. De tekst van deze nieuwe beroepseed voor accountants is na consultatie vastgesteld.

De instelling van de eed is de eerste maatregel (1.1) uit het verbeterplan In het publiek belang. Met het invoeren van een beroepseed treedt het accountantsberoep in de voetsporen van veel andere beroepsgroepen als advocaten, artsen en notarissen. De tekst van de eed zoals die wordt gepresenteerd aan de Ledenvergadering luidt:

'Ik ben mij ervan bewust dat ik als accountant handel in het algemeen belang.

Ik oefen mijn beroep uit met een professioneel kritische instelling. In de uitoefening van mijn beroep als accountant laat ik mij leiden door fundamentele beginselen van integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid, zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid.

Ik houd mij aan de wetten en regelgeving die op mijn beroep van toepassing zijn.

Mijn professionaliteit brengt met zich mee dat ik geen handelingen verricht waarvan ik behoort te weten dat die het

accountantsberoep in diskrediet kunnen brengen.

Zo waarlijk helpe mij God almachtig/ dat beloof/dat verklaar ik.'

De eed is ook in het Engels en het Fries vertaald. Het afleggen van de eed wordt gevraagd van alle actieve accountants. Hoe dat in de praktijk kan worden ingevuld, zal door de NBA in de Ledenvergadering worden toegelicht. Ook zal daaraan al eerder aandacht worden besteed in de communicatie rondom de eed.

Verbeterplan beroep op schema, ook kleinere kantoren van start

De negen grote accountantskantoren liggen vrijwel op schema met de implementatie van maatregelen uit het verbeterplan voor de accountantssector.

Dat blijkt uit de kwartaalupdate van de online NBA Monitor Publiek Belang, die begin januari 2016 werd gepubliceerd. Vanaf januari toont de monitor ook de voortgang bij circa 370 kleinere en middelgrote accountantskantoren met AFM-vergunning. Deze starten met een versie van de maatregelen gericht op het niet-oob-domein.

Oob-kantoren

De accountantskantoren met een AFM-vergunning voor het mogen controleren van organisaties van openbaar belang (oob's) liggen vrijwel geheel (gemiddeld voor 96

procent) op schema met de invoering van de maatregelen uit het rapport 'In het publiek belang'. Bij de controle van oob's geven alle negen oob-kantoren inmiddels uitgebreide controleverklaringen af.

Instelling van een onafhankelijke raad van commissarissen is één van de 53 maatregelen uit het in september 2014 gepubliceerde rapport. Vrijwel alle oob-kantoren hebben een raad van commissarissen benoemd, of de bestaande raad uitgebreid met externe leden. Ook zijn alle oob-kantoren klaar met de gevraagde evaluatie van beloningssystemen.

Niet-oob-kantoren

Voor de invoering bij de circa 370 niet-oob-accountantskantoren met AFM-vergunning zijn de maatregelen uit het verbeterplan opnieuw geformuleerd en schaalbaar gemaakt.

Net als bij de oob-kantoren zijn de diverse maatregelen opgedeeld in stappen en gekoppeld aan deadlines. De eerste deadline voor enkele maatregelen is 30 juni 2016.

Om de voortgang van de invoering ook voor deze groep kantoren zichtbaar te maken is de NBA Monitor Publiek Belang aangepast. De niet-oob-kantoren kunnen hierin zelf aangeven of ze willen deelnemen aan de online monitor.

Anders dan bij de negen oob-kantoren wordt de informatie over de niet-oob-kantoren in eerste instantie op geaggregeerd niveau gepresenteerd en niet per individueel kantoor.

NBA-maatregelen

Voor een deel van de maatregelen uit het verbeterplan ligt het initiatief bij de NBA. De NBA overlegt met het ministerie van Financiën of nadere

→

NBA NIEUWS

Onderzoek jaarverslagen 2014

Informatie over op aandelen gebaseerde beloning kan duidelijker

De toelichting in jaarverslagen bij op aandelen gebaseerde beloning mag compacter en duidelijker worden dan nu het geval is. Ondernemingen geven te veel detailinformatie over zulke beloningen, terwijl het belang ervan in de jaarrekening vaak beperkt is.

Dat blijkt uit het jaarlijks onderzoek naar de kwaliteit van jaarverslagen, uitgevoerd in opdracht van de NBA. In het onderzoek zijn de toelichtingen bij zestig jaarrekeningen van beursgenoteerde ondernemingen uit vier Europese landen - waaronder Nederland - betrokken. Of de toelichting bij de jaarrekening informatief, goed leesbaar en op het juiste niveau is gedetailleerd kan moeilijk objectief worden beantwoord, menen de onderzoekers. Wel concluderen ze dat de informatie over op aandelen gebaseerde beloningen in de toelichting vaak erg omvangrijk is.

Dat geldt zeker in verhouding tot het belang van de onderliggende post in de totale jaarrekening. Gemiddeld maken op aandelen gebaseerde beloningen slechts 1,4 procent van de totale personeelslasten uit en maar 0,2 procent van de omzet van de onderzochte ondernemingen. Een *overload* aan detailinformatie gaat onvermijdelijk ten koste van het inzicht in de op aandelen gebaseerde betalingen.

Toelichting moet beter

Internationaal is men het er over eens dat de toelichting bij de jaarrekening verbetering behoeft. Dat betekent echter niet dat er ook consensus bestaat over de precieze aard van het probleem en de mogelijke oplossingen. Gepleit wordt voor een meer doordachte opbouw van de toelichting, om de leesbaarheid te bevorderen.

Het onderzoek *Het jaar 2014 verslagen* bevat vijf deelonderzoeken naar de kwaliteit

van verslaggeving in Nederland. De publicatie, de twintigste in een jaarlijkse reeks, is opnieuw uitgegeven als themanummer van het wetenschappelijk tijdschrift MAB, in samenwerking met de NBA.

Het eerste exemplaar van het onderzoek is op 15 december 2015 door redactievoorzitter Ruud Vergoossen uitgereikt aan Hans de Boer, voorzitter van VNO-NCW.

→ VERVOLG VERBETERPLAN

regelgeving nodig is ten aanzien van interne beloningssystemen, bezoldiging van bestuurders en de rapportage aan de raad van commissarissen over bestede controle-uren (voor- en nacalculatie). Verandering van cultuur staat centraal bij de verbetermaatregelen. Ter ondersteuning presenteerde de NBA in oktober 2015 een instrument voor interne cultuurmeting. Zeven accountantskantoren hebben deze Cultuurmeter inmiddels

in gebruik genomen. De oprichting van een 'accountancy lab' is eind oktober 2015 gerealiseerd. Deze Foundation for Auditing Research richt zich op academisch onderzoek naar factoren die bepalend zijn voor de controlekwaliteit. Het bestuur van de stichting heeft inmiddels de contouren van een onderzoeksagenda besproken. Ook is een eerste informele bijeenkomst met belangstellende wetenschappers georganiseerd. In december 2015 heeft het NBA-bestuur ingestemd met het actieplan

'Een lerende sector: over accountants, kantoren en de balans tussen leren en handhaven'. Dit actieplan moet leiden tot verbetering van het lerend vermogen in de sector, door kennis te delen over fouten, tekortkomingen en incidenten. In 2016 wordt dit actieplan verder uitgewerkt. Daarbij wordt nadrukkelijk samengewerkt met de kantoren. Voor de overdracht van werkzaamheden bij een wisseling van controlerend accountant heeft de NBA inmiddels een handreiking gepubliceerd.

NBA NIEUWS

Platform Taxateurs en Accountants opgeheven

Het Platform Taxateurs en Accountants (PTA) is eind januari 2016 opgeheven. Aanleiding is de oprichting van het Nederlands Register Vastgoed Taxateurs (NRVT) per 1 januari 2016.

Het PTA heeft de afgelopen jaren aanbevelingen gepubliceerd voor vastgoedtaxaties en bijhorende *good practices*. Deze zijn onlangs voor het overgrote deel door het NRVT overgenomen in haar reglement voor aangesloten taxateurs. Daarmee is de doelstelling van het PTA vrijwel gerealiseerd. Als centraal register van vastgoedtaxateurs bewaakt het NRVT het publiek belang van vastgoedwaarderingen. Het NRVT registreert gekwalificeerde taxateurs en waarborgt en bevordert de onafhankelijkheid, integriteit en kwaliteit van deze Register-Taxateurs.

Kwaliteit en samenwerking

Het Platform Taxateurs en Accountants werd begin 2012 opgericht, in navolging van de publieke manage-

mentletter van de NBA over commercieel vastgoed 'Zeg waar het op staat'. De NBA pleitte daarin onder andere voor het oprichten van een beroepsorganisatie voor taxateurs. In het PTA spraken taxateurs en vastgoedaccountants over de kwaliteit van taxatierapporten en de

samenwerking tussen accountants en taxateurs. De PTA-aanbevelingen werden na publicatie door AFM, DNB en de banken onderschreven. Vanwege de opheffing van het PTA heeft de NBA inmiddels een werkgroep vastgoedaccountants ingesteld.

In memoriam

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van dertien collega's.

Abraham Baumgarten RA, Voorburg, overleden 5 augustus 2015, 80 jaar
Willem Jacob van den Bosse RA, Vlissingen, overleden 7 november 2015, 82 jaar
Meijer Duitscher RA, Jerusalem, overleden 28 oktober 2015, 94 jaar
Robert Happée RA, Krimpen aan de Lek, overleden 12 december 2015, 82 jaar
Jan Willem Huzen RA, Nieuwleusen, overleden 14 oktober 2015, 82 jaar
Johannes Koopman AA, Hoorn, overleden 1 oktober 2015, 84 jaar
Gerrit Dirk Licht RA, Doorwerth, overleden 20 september 2015, 85 jaar
Anthonius Merckx RA, Nijmegen, overleden 17 december 2015, 78 jaar
Maurits Nijman RA, Gorinchem, overleden 19 november 2015, 40 jaar
Frans Reijk Roos RA, Hoofddorp, overleden 16 september 2015, 90 jaar
Adrianus Stehouwer RA, Rotterdam, overleden 23 oktober 2015, 42 jaar
Dirk Suvaal RA, Utrecht, overleden 13 november 2015, 91 jaar
Antonius Joannes Clemens Maria Willekens RA, Oosterwijk, overleden 14 oktober 2015, 71 jaar

Colofon accountant

Kwartaalmagazine van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

Zesde jaargang

De in dit tijdschrift voorkomende meningsuitingen mogen niet worden gezien als officiële zienswijzen van de NBA, tenzij zulks uitdrukkelijk is vermeld. Overnemen van de inhoud van dit tijdschrift is mogelijk met bronvermelding. ISSN 2211-5382.

REDACTIE

dr. Tom Nierop, hoofdredacteur
 Marja Brouwer-Franken, eindredacteur
 Björn Remmerswaal, redacteur
 drs. Erwin Breij, webredacteur

REDACTIEADRES

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam, telefoon 020-3010368, e-mail redactie@accountant.nl

WEBSITE

www.accountant.nl

MEDEWERKERS

mr. Lex van Almelo, Bert Bakker, drs. Annegreet van Bergen, Adrie Boxmeer, Ronald Bruins, drs. Geert Dekker, drs. Rob Heinsbroek, drs. Homme Idzerda RA, drs. Lieuwe Koopmans, Marisa Noronha RA, Tom Ooms RA, dr. Luc Quadackers, Henk Vlaming, drs. Nart Wielaard RA

BEELD

De Beeldredacteur, Hollandse Hoogte, Marja Brouwer

ABONNEMENTEN

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam, telefoon 020-3010323, prijs € 96 per jaargang, voor studerende € 48, losse

nummers € 25, prijzen inclusief btw. Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan en lopen automatisch door, tenzij dertig dagen voor de vervaldatum schriftelijk wordt opgezegd. Adreswijziging mailen naar boekhandel@nba.nl.

VORMGEVING

VRHL Content en Creatie, Alphen aan den Rijn, www.vrhl.nl

ADVERTENTIES

Elma Media Groep BV, Postbus 18, 1720 AA Broek op Langendijk
 Contactpersoon: Max Schoorl, telefoon 0226-331675, e-mail m.schoorl@elma.nl

DRUKKERIJ

Senefelder Misset Doetinchem

© 2016 NBA

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere

methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle aanbiedingen, offertes en overeenkomsten van Reed Business bv zijn van toepassing de voorwaarden welke zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam. Accountant bevat informatie en wenken, die met de meeste zorgvuldigheid zijn samengesteld. NBA/Reed bv en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie en wenken.

